

NÉPSZAVA

1963 JAN 15
244
A főváros egyik „hálószobájában”,

ahol ébren „álmodják” a jövőt

Kertes családi házak utcái szelik keresztül-kasul Rákospalotát és Pestújhelyt, a főváros XV. kerületét. E vidékies jellegű, nagy kiterjedésű területen alig van üzem. Így hát a 62 000 főnyi lakosság nagy többsége a belső kerületekben dolgozó munkás és alkalmazott, aki látszólag csak pihenni, aludni jár haza. Tréfásan úgy is hívják szűkebb pátriájukat, mint a főváros egyik „hálószobáját”, vagy »alvó kerületét«.

Ami ezt illeti: a múlt

Vízvezeték és bizalom

A virilisták jogait a többi kis és nagy kiváltsággal együtt elsodorta a felszabadulás. És már az első helyi tanács — állami támogatással s a lakosság mozgósításával — hozzálátott a vezetékek megépítéséhez. Hadat üzent a kertekben ázott Coli-bacillusos kutak vízének...

A szavak és a tettek ilyen egyezése társadalmilag is felébredtetten az »alvó« kerületet. És a közös érdekek nyomán lassan annyira nőtt a helyi közügyek iránti érdeklődés, ahogy az belső kerületekben kevésbé lehetséges. Itt ugyanis segítette a helybeliek mindenkit ismerő vidékies közvetlensége is. Egy háziaszszony például nemrég megjelent Valachi Gyula tanácselnök szokásos fogadóóráján és a »szomszédolás« módján előállt az utcájuk lakóit érintő közös problémával.

— Ha tanácstagjuk eről idejében szól, már

A lakosság ügyvivői

Sok tanácstag egyénileg is komoly szerepet játszott abban, hogy a vízvezeték-hálózat építésekor a lakstúrúság, vagy a közintézmények, boltok száma szerint döntseik el igazságosan; melyik utca jusson előbb a jó vízhez. Közreműködtek a járdáépítés, a közlekedési vonalnak meghosszabbítása, a házközelési javítások problémáinak helyes meg-

rendszerben társadalmilag is aludt e peremtelepülés, bár Rákospalotát nagyképpen megyei jogú városnak nevezték. Képviselőtestületében a gazdagabb, jól adózó polgárok, az úgynevezett virilisták dirigáltak. Jellemző volt e virilistákra, hogy Rákospalota vízvezetéképítését, amelyet a lakosság gyakori sürgetésére sokszor megígértek — és amire hitelt is kaptak volna — mindig lezavarták, nehogy pótdadót keljen fizetniük...

rég elintézzük — választott az elnök.

— Csakhogy ő nemigen törődött a dolgainkkal. Nem is jelöljük őt újból...

— Jól teszik. De azért, ha jelezték volna, beszélünk vele, s ha nem használ, jogukban állt volna visszahívni...

— Hát, elnök elvtárs, most jobbat választunk majd...

A XV. kerület 109 tanácstagja közt akad néhány, akikről így vélekednek választóik. És hogyan a többségről? Valachi Gyula vb-elnök és Samu Lajos vb-titkár a közelmúltban összeállították a tanács eltelte négy évének mérlegét, ehhez a többi között áttanulmányozták a tanácstagi beszámolókon elhangzott felszólalások egy részét is. A legutóbbi beszámolókon például jó néhányan további bizalmukat is kifejezésre juttatták tanácstagjuk iránt. Ezt a bizalmat nagy részük tapasztalja — mert ki is érdemli...

oldásában és a lakosság számos ügyes-bajos egyéni vagy közös dolgainak elintézésében.

Baranicska Istvánné tanácstagot — »civilben« egy nyugdíjas felesége, háziaszszony — például úgy ismerik, mint körzetenének mindent számon tartó s odaadó »ügyvivőjét«. Az egyéni gondok megoldásával ugyanolyan szívósan törődik, mint a

közügyekkel. Legutóbb például egy idős körzetbeli özvegyasszony elpanaszolta neki, hogy öt gyereke nem támogatja, ezért felajánlotta, hogy bejuttatná őt egy öregek otthonába. A néni azonban a múltbeli szegényházakra emlékeztve, hallani sem akart erről. Baranicskáné ekkor egésznapos »kirándulásra« vitte egy ilyen szociális otthonba, majd hazakísérte... A néni pedig keserű magányát összehasonlítva a jó ellátást nyújtó intézettel — már hajlandó volt beköltözni...

Somló László MÁV-tisztviselő, mint tanács- tag, a népművelési bizottság elnöke is. E tisztségében közreműködik a három kerületi kultúrház műsorának összeállításá-

ban, segíti, ellenőrzi gazdasági ügyvitelüket. Komoly érdeme, hogy a kerület paraszti lakosságának jó részét sikerült bevonnia a kultúrház életébe, ezáltal lényegesen megváltozott a főleg sörözésből, kuglizásból álló korábbi szórakozásuk.

Mihaik Lajos, az AGROKER igazgatója, körzete ügyes-bajos dolgainak intézésén kívül, a tanács mezőgazdasági bizottság tagjaként a kerületi 3000 holdas Béke Tsz-t patronálja. Előmozdította gép- és műtrágyaellátási problémáik megoldását. Megszervezte részükre a szaktanácsadást, földjük talajtermképének elkészítését, a tagság egy csoportját elvitte a ceglédi Kosuth Tsz-be tapasztalatcserére...

Ezer javaslat és 840 millió távlat

Ha a XV. kerületi tanács választott tagjainak tevékenységét átfogóan akarjuk summázní — ide kíváncsozók néhány tény. A tanácstagi beszámolókon évente körülbelül ezer javaslat hangzott el. A sok azonosabb miatt ez 217 javaslatba formálódott a tanácstestület és az állandó bizottságok ülésén. Ezekből 190 meg is valósult. A többi közt a szabad piac helyett épített közel kétfélmillió költséggel fedett vásár-csarnok, a gyors- és friss zöldség-gyümölcscellátást szolgáló kerületi elosztótelep, a kenyérmínőség javítására két pékség-ke-mencéinek olajtüzélsre alakítása. De munkájuk hozzájárult az iskola- és egészségügyi hálózat fejlődéséhez is.

Az állandó bizottságok az elmúlt négy év alatt tevékenyen segítették a végrehajtó bizottság irányító és ellenőrző munkáját, a lakáskiutalásoktól kezdve a pénzügyi gazdálkodásig — minden területen. Segített ebben húsz albizottságuk mintegy 400 aktivistája is. Kezdeményezésükre több üzletet korszerűsítetttek, önkiszolgáló boltok létesültek és módosították

nyitvatartásuk idejét.

Természetesen még sok a kerületi tennivaló, amíg felszámolható lesz a hajdani virilista gazdálkodás rengeteg mulasztása. Mert a múlt örökségeként még a kerület sok részében akad hepehupás, vagy sáros, poros, kövezetlen út s gyenge közvilágítás. Szükség lenne egy kerületi szakorvosi rendelőin-tetre is, mert a betegek jelenleg a IV. és VII. kerületbe járnak szakkezelésre. És a nagyrészt megépült vízvezeték után most különösen fontos a csatornázás. De ez a munka már elkezdődött és 1964 végére 35 milliós beruházással el is készül a fő gyűjtőcsatorna. Befejezése teszi majd igazán lehetővé a XV. kerület nagyarányú továbbfej-lődését, városiasodását, amelyet 20 éves, 840 millió előirányzatú távlati programjukban — a lakossággal is megvitatta — már meg is terveztek.

A főváros egyik »hálószobájában« tehát nagyon is »ébren« formálják a jeleket és álmodják a reális jövőt, hogy kertes utcáik még szebbé, életük még jobbá, kulturáltabbá váljék.

Szenes Imre